

Hämeen TE-keskuksen yritysrahoitus

Timo Puukko
Asiakkuuspäällikkö
26.02.2009 Heinola

Yritysosaston rahoitusvaltuus oli vuonna 2008

- Päijät-Häme 4.120.000 €
- Kanta-Häme 2.395.000 €
- Forssan seutukunta 1.000.000 €
- Yhteinen yritysvaltuus 900.000 €

- YHTEENSÄ 8.400.000 €

Koulutuspalvelut yrityksille ja yrittäjille

- **Koulutusta ja kehittämishankkeita yritysten kilpailukyvn parantamiseksi**
- **Aloittava yrittäjä**
  - aloittavan yrittäjän koulutusta ilta- tai viikonloppukoulutuksena
  - kohderyhmänä yrityksen perustamista suunnittelevat tai yrittäjyydestä kiinnostuneet henkilöt
  - myös yritystoiminnan jo aloittaneet voivat osallistua
- **Yrityskohtainen koulutus ja konsultointi**
  - kohteena yrityksen johto- ja avainhenkilöt sekä yrityksen muu henkilöstö
- **Yrityksen haltuunotto sukupolvenvaihdoksen jälkeen**

Tuotteistetut asiantuntijapalvelut pk-yrityksille

- Konsultointi- ja koulutuspalveluja pk-yritysten elinkaaren eri vaiheisiin, toteuttajina ovat ulkopuoliset konsultit
  - **Globaali**
  - **LTS**
  - **DesignStart**
  - **eAskel**
  - **ViestinVaihto**
  - **TuoteStart**
  - **ProStart**

Rahoituspalvelut

- Yrityksen kehittämisavustusta investointeihin, tuotteiden ja tuotannon kehittämiseen, liiketoiminnan kehittämiseen, vientitoiminnan valmisteluun ja laajentamiseen, kehittämishankkeiden valmisteluun
- Maaseudun mikroyrityksille avustusta mm. liiketoiminnan kehittämiseen, investointeihin ja liiketoiminnan käynnistämiseen
- Yritysten toimintaympäristön kehittämisavustus
- Energiatukea energiaselvityksiin, energiansäästötoimenpiteisiin ja uusiutuvan energian investointeihin
- Avustus yksinyrittäjälle ensimmäisen työntekijän palkkamenoihin
- Haja-asutusalueiden kyläkauppojen tukeminen

Rahoituspalvelut painottuvat seuraaviin toimialoihin:

- Tuotannolliset yritykset
- Yrityspalveluyritykset
- Matkailuyritykset

Hämeen TE-keskuksen yritysrahoituslinjaukset v. 2009

Rahoituslinjaukset määritellään työllisyyden ja yrittäjyyden vastuualueella vuosittain.

Yrityksen kehittämisavustus on aina *harkinnanvaraista* avustusta ja se myönnetään kustakin hankkeesta erikseen tehtävän yritys- ja hankearvioinnin perusteella.

Investoinneissa kehittämisavustuksen määrä riippuu yrityksen koosta ja siitä, mikä on hankkeen toteutuskunta.

TUKIMUOTO	OHJEELLINEN TUKITASO
Investoinnit	(Heinola)
Keskisuuri yritys	7,5 % (10)
Pieni yritys	15 % (20)
Mikroyritys	20 %
Mikroyritykset Hartolassa, Sysmässä ja Padasjoella	30 %
Kehittäminen	
Tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen	35 %
Muut kehittämistoimenpiteet	50 %
Pienen yrityksen palkka- ja muut toimintamenot Pääsääntöisesti hautomossa käynnistys- ja hautomokulut	50 %
Toimintaympäristöavustus	50 %
Avustus kyläkaupan investointeihin	40 %
Yksinyrittäjän avustus ensimmäisen työntekijän palkkamenoihin (Forssan ja Heinolan seutu)	30 % (1. vuosi) 15 % (2. vuosi)

Yritysten kehittämisavustusta myönnetään seuraavien kuntien alueella vain liiketoiminnan kehittämiseen: Hämeenlinna, Hattula ja Janakkala.

Energia- ja hautomotukea myönnetään koko Hämeen TE-keskuksen alueella.

Kehittämisavustuksen piiriin kuuluvien yritysten koko			
Koko	Työntekijöitä (edellisessä virallisessa tilinpäätöksessä)	Liikevaihto milj. €	Taseen loppusumma milj. €
Keskisuuri	< 250	50	43
Pieni	< 50	10	10
Mikro	< 10	2	2
Suuryritysten omistusosuus pienempi kuin 25 %			

Hankkeella tulee olla merkittävä vaikutus vähintään yhteen seuraavista tekijöistä

- Yrityksen liikevaihdon kasvu
- Uuden teknologian käyttöönotto ja hyödyntäminen
- Yrityksen kansainvälistyminen
- Kilpailukyvyn parantaminen
- Ympäristömyönteisyys
- Liiketoiminnan kehittäminen

Kehittämisyavustuksen piiriin eivät pääsääntöisesti hyväksytä:

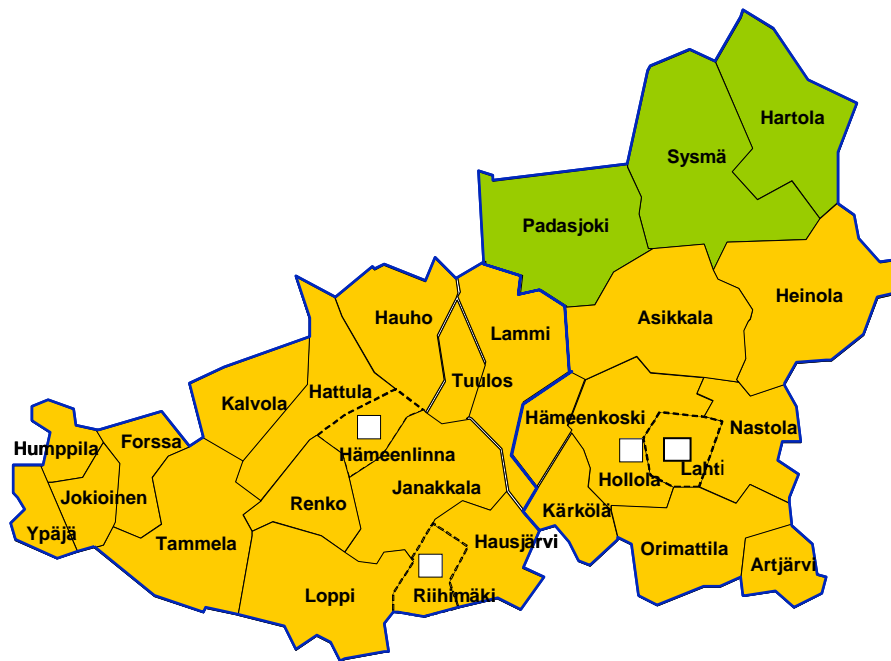
- terveystoimiala
- sosiaalialan investoinnit
- urheilu- ja virkistystoiminta
- vähittäis- ja tukkukauppa
- suoraan kuluttajan palveluun liittyvä toiminta (esim. matkatoimisto)
- rakennukset (paitsi Forssan ja Heinolan seutu)
- kuljetuskalusto
- rakentaminen ja asennustoiminta
- kiinteistösijoittaminen
- metsäkoneet
- ajoneuvokorjaamot ja -maalaamot
- kiinteistöhuoltokoneet
- käytetyt koneet, jos tuettu aikaisemmin
- yksityishenkilöiltä ostot
- leasingrahoituksella hankittu omaisuus
- yrityskaupat
- palkkojen sivukulut
- kotimaan matkat pääsääntöisesti
- paikalliskuljetukset koti- ja ulkomailla
- käteismaksut (oltava aina toimittajan lasku ja maksusuoritus pankin kautta)
- maansiirtourakointi
- käsityökalut

Heinolaan 2008 myönnettyt yritysکوhtaiset kehittämisasiavustukset

	Hanke kpl	Avustus €	Uudet työpaikat
Etelä-Suomi	11	378 940	20
Hämeen TE-keskus	11	378 940	20
Display Pack Finland Oy	1	38 100	1
Har-Be Oy	1	33 500	1
LS Laatusenä Oy	1	65 770	5
Retermia Oy	1	25 670	3
Suomen Kuitulevy Oy	1	62 600	0
Teräskomponentti Ky	1	67 000	7
Tmi Heikki Saastamoinen	1	6 600	0
Valjastukku Oy	1	24 600	1
Vesan Kuljetus Oy	1	7 500	0
Viamont Oy	1	44 000	2
Vierumäen Metalli Oy	1	3 600	0
Kaikki yhteensä	11	378 940	20

Hämeen TE-keskuksen maaseudun mikroyrityusrahoitus ohjelmakaudella 2007-2013

Harvaanasuttu maaseutu

- Investointituki maatalous- ja mikroyrityksille 30%
- Käynnistysavustus maatalousyrityksille, jotka laajentavat toimintaansa maatalouden ulkopuolelle sekä mikroyritykset 50%
- Kehittämisyavustus maatalous- ja mikroyrityksille 50%
- Investointiavustus PK-yrityksille maataloustuotteiden ensiasteen jalostukseen (ANNEX 1) 10-20%

Ydinmaaseutu, kaupunkien läheinen maaseutu ja kaupungit

- Investointituki maatalous- ja mikroyrityksille 20%
- Käynnistysavustus maatalousyrityksille, jotka laajentavat toimintaansa maatalouden ulkopuolelle sekä mikroyritykset 50%
- Kehittämisyavustus maatalous- ja mikroyrityksille 50%
- Investointiavustus PK-yrityksille maataloustuotteiden ensiasteen jalostukseen (ANNEX 1) 10-20%

Hämeen TE-keskuksen maaseudun rahoituslinjauksia ohjelmakaudelle 2007 – 2013

Yleisiä edellytyksiä

- Rahoitusta kohdennetaan ensisijaisesti harvaanasutulle ja ydinmaaseudulle.
- Hankkeella tulee olla positiivisia työllisyysvaikutuksia. Yritystuen työpaikan laskettu tukihinta on kohtuullinen.
- Hanke synnyttää uutta yritystoimintaa, uusia yritysverkostoja, innovatiivisia uusia tuotteita tai palveluja.
- Yritystuki synnyttää uuden, tai turvaa olemassa olevan markkinalähtöisen palvelun maaseudulle.
- **Hämeen ohjelman painopisteet** ovat:
-bioenergia, puu, elintarvikkeiden jalostus (ml. Annex 1 pk-yritykset), matkailu, hevosityrittäisyys, hoiva- ja hyvinvointiyrittäisyys
- **Päätoimisuus:** toiminnalla on oltava merkittävä vaikutus yrityksen talouteen ja kannattavuuteen.
- **Palvelualan rajaus:** Ei tueta palvelualan yritystoimintaa, joka on kilpailusyistä jätettävä tuen ulkopuolelle (mm. kauneudenhoito, parturit, kahvilat ja pikaruokapaikat)
- **Tukea ei kohdenneta seuraaviin hankkeisiin:** omien koneiden huoltokorjaamot, yleisten teiden urakointi, kun kysymys on julkiseen tarjouskilpailuun perustuvasta toiminnasta, yksinomaan mm. esitteisiin, www sivuihin ja käyntikortteihin.

Toimialakohtaisia linjauksia

- Maaseutumatkailun mökki-investoinnit silloin, kun yrityksen koko investoinnin jälkeen on vähintään kolme talviasuttavaa viikko-vuokrauksessa olevaa mökkiä.
- Maanrakennustoimialaa ei rahoiteta.
- Perustajaurakointia ei tueta (rakennustoiminta).
- Vähittäiskauppaa ei tueta, ellei toiminta liity maaseutu- ja mikroyrityksissä valmistettujen tuotteiden myyntiin.
- Tukkukauppaa ei tueta.
- Autojen hankintaa ei tueta. Eräissä tapauksissa tuetaan autojen varustelua (kylmälaitteet yms.).
- Traktorien hankintaa ei tueta.
- Muut ajoneuvot: palveluiden tuottamiseen harkinnan mukaan (esim. mönkijät, moottorikelkat).
- Puunkorjuun monitoimikoneiden ja kuormaa kantavien metsätraktoreiden hankintaa ei tueta.
- Yrityksen tavanomaisia korvausinvestointeja ei tueta
- Maaseutuosasto voi tukea hoiva-alan yrityshankkeita ns. hoivakotien osalta (mm. vanhusten, lasten ja vammaisten laitokset). Tuki rajoittuu vain sosiaalipalveluihin, jotka sisältävät majoituksen, ei tueta ns. avopalveluja (mm. kotipalvelu, lasten päivähoito)
- ns. hyvinvointipalveluyrityksiä voidaan rahoittaa erityisen harkinnan mukaan, jos ne synnyttävät uusia palveluja
- Ei tueta yksityisiä perusterveydenhuolto- ja sairaanhoitopalveluja

Yrityspalvelupisteet

TE-keskuksen palveluista tietoa välittäviä palvelupisteitä

- Lahti: Hämeen TE-keskus
  - Hämeenlinna: Hämeen TE-keskus ja Kehke
  - Forssa: Forssan Seudun Kehittämiskeskus Oy
  - Riihimäki: EKES-kuntayhtymä
  - TE-toimistot
-
- Asiakaspalvelu
  - Esitteet
  - Hakemuslomakkeet
  - Asiantuntijoiden vastaanotto sopimuksen mukaan
  - Mitä muita palveluita tarvitaan alueella?

Yrityspalvelujen kehittämisryhmä

Ryhmäpäällikkö

Yritysneuvoja

Yritystutkija, pk-yritysten kehittäminen

Yritystutkija, pk-yritysten kehittäminen

Asiantuntija, pk-yritysten rahoitus

Asiantuntija, maaseudun mikroyritysten kehittäminen

Yritystutkija, maaseudun mikroyritysten kehittäminen

Asiantuntija, yrityskoulutuksen kehittäminen

Assistentti, yritysten kehittäminen

Asiakkuuspäällikkö

TE-keskus   www.te-keskus.fi

Kari Sartamo   p. 010 602 5211

Terttu Nevalainen   p. 010 602 5222

Eero Iso-Pietilä   p. 010 602 5232

Niko Annola   p. 010 602 5343

Miia Forsström   p. 010 602 5226

Seppo Mäkinen   p. 010 602 5110

Kari Palvaila   p. 010 602 5359

Marja Suominen   p. 010 602 5202

Pirjo Weinreich   p. 010 602 5210

Timo Puukko   p. 010 602 5204

p. 010 602 5000   email: [etunimi.sukunimi\(at\)te-keskus.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)te-keskus.fi)

